

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 144/2017-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 302/2009, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 16/2013 z 24. septembra 2014 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 4/2015 z 23. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. januára 2017 doručená sťažnosť spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 302/2009, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 16/2013 z 24. septembra 2014 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 4/2015 z 23. júna 2016.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného pred okresným súdom, v ktorom sa domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 2 000 € s príslušenstvom z titulu náhrady nemajetkovej ujmy podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 22 C 302/2009 z 12. septembra 2012 žalobu sťažovateľky zamietol. Odvolaniu podanému sťažovateľkou proti uvedenému prvostupňovému rozsudku krajský súd nevyhovел a svojím rozsudkom sp. zn. 4 Co 16/2013 z 24. septembra 2014 rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. O dovolaní uplatnenom sťažovateľkou rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 4/2015 z 23. júna 2016, ktorým ho odmietol ako neprípustné.

V sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľka v prvom rade namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 302/2009 došlo k zbytočným priet'ahom, keďže toto konanie prebiehalo pred okresným súdom podľa jej názoru neprimerane dlho, v čom vidí sťažovateľka porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V ďalšom bode sťažovateľka argumentuje, že jej neboli v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania predložené na vyjadrenie niektoré stanoviská žalovanej, a síce: stanovisko žalovanej „*k čiastočnému späťvzatiu návrhu zo dňa 03.08.2012*“ a stanovisko žalovanej „*zo dňa 20.12.2012 k odvolaniu sťažovateľky*“.

Sťažovateľka ďalej dôvodí, že ju krajský súd „*prostredníctvom splnomocneného zástupcu [REDAKOVANÉ] neupovedomil o mieste a čase konania verejného vyhlásenia rozsudku dňa 24.09.2014 o 10:25 hod., hoc bol k tomu povinný*“, a teda jej odňal možnosť konať pred súdom.

Tieto sťažovateľkou prezentované nedostatky v postupe okresného súdu a krajského súdu neboli podľa sťažovateľky v konaní pred najvyšším súdom ako súdom dovolacím konvalidované. Sťažovateľka je toho názoru, že najvyšší súd jej označeným právam neposkytol náležitú ochranu, a preto hodnotí uznesenie najvyššieho súdu, ktorým bolo ňou podané dovolanie odmietnuté, ako „*arbitrárne a nepreskúmateľné*“.

Sťažovateľka na základe v sťažnosti predostretej argumentácie žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. *Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy*

Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Co 16/2013 zo dňa 24.09.2014 porušené boli.

2. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 7Cdo 4/2015 zo dňa 23.06. 2016 porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Co 16/2013-93 zo dňa 24.09.2014 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 7Cdo 4/2015 zo dňa 23.06.2016 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinné solidárne uhradiť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadostučinenie 5 000,-Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 606, 16, -Euro na účet jej advokátky JUDr. Emília Korčeková do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, základné právo podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní č.k. 22C/302/2009 porušené boli.

6. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 5 000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

7. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jej

právnej zástupkyne – advokátky JUDr. Emilie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v označenom konaní

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je teda požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu,

podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, III. ÚS 355/2012). Ústavný súd preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje ochrana len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

Je nepochybné, že namietané konanie okresného súdu vo veci sťažovateľky bolo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu skončené, a to na základe vydania meritórneho rozhodnutia – rozsudku z 12. septembra 2012 (dokonca právoplatného).

Ústavný súd konštatuje, že si okresný súd z hľadiska požiadavky odstránenia stavu právnej neistoty svoju úlohu v rámci prvostupňového konania splnil vydaním meritórneho rozhodnutia.

Sťažovateľka, ktorá sa domáha ochrany svojich označených práv vo vzťahu k namietanému konaniu okresného súdu, sa so svojou sťažnosťou na ústavný súd obrátila v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k namietanému konaniu okresného súdu nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v uvedenej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 ústavy postupom okresného súdu v označenom konaní

V postupe okresného súdu vidí sťažovateľka aj porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 ústavy, a to porušením princípu kontradiktórnosti konania, pretože bola obratá o možnosť vyjadriť sa k relevantnému stanovisku protistrany sporu.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tých základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa mohol sťažovateľ domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že namietaný rozsudok okresného súdu vrátane postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, bol predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe podaného odvolania sťažovateľky. Odvolacie konanie bolo skončené namietaným rozsudkom krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv postupom okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv sťažovateľky namietaným postupom okresného súdu. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označenými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu a práva podľa čl. 13 dohovoru označeným uznesením najvyššieho súdu

Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok

z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010).

V zmysle uvedeného preto ústavný súd preskúmal uplatnené námietky sťažovateľky aj vo vzťahu k namietanému rozsudku krajského súdu, ktorý bol napadnutý dovolaním sťažovateľky, pričom podané dovolanie bolo odmietnuté ako neprípustné.

V sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľka v podstate kopíruje námietky, ktoré prezentovala aj v uplatnenom dovolaní. Jej argumentácia je postavená na tvrdení, že pri prejednávaní jej veci pred konajúcimi súdmi došlo k odňatiu možnosti sťažovateľky konať pred súdom, keďže mala byť obratá o možnosť reagovať na relevantnú argumentáciu protistrany a takisto jej malo byť znemožnené zúčastniť sa na verejnom vyhlásení rozsudku krajského súdu.

Najvyšší súd, ktorý sa so sťažovateľkou uplatnenými dovolacími námietkami vysporiadal tak, že jej dovolanie odmietol ako neprípustné, v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

«Vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalobca v dovolaní namieta, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú

účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Žalobca v dovolaní okrem iného odvolaciemu súdu vytyka, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovanej k ním podanému odvolaniu z 18. decembra 2012, v dôsledku čoho nemal možnosť vyjadriť sa k nemu, v čom zároveň vidí odňatie možnosti konať pred súdom. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia.

V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V danom prípade z obsahu spisu dovolací súd zistil, že k odvolaniu žalobcu (vid' č. 1. 79) sa písomne vyjadrila žalovaná podaním zo dňa 18. decembra 2012 (č. 1. 84). Následne odvolací súd toto vyjadrenie doručoval (vid' č. 1. 89) žalobcovi postom podľa § 48 ods. 1, 2 O.s.p. na adresu uvedenú v obchodnom registri (č. 1. 90). Žalobca si zásielku súdu nevyzdvihol. Podľa § 48 ods. 2 O.s.p. ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch

od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručení (v danom prípade 12. septembra 2014), a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie. Spoukazom na uvedené je neopodstatnené tvrdenie žalobcu, že nemal možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd mu vyjadrenie žalovanej nedoručil, čo nie je pravdou.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že pred odvolacím súdom nebol vypočutý a nemohol tak predniesť argumentáciu na podporu svojich tvrdení, v čom tiež videl odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), k predmetnému najvyšší súd uvádza, že podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§214 ods. 2 O.s.p.).

Ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, umožňoval odvolaciemu súdu v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje § 214 ods. 1 O.s.p., rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Aj v prípadoch, v ktorých odvolací súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, je povinný oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Po preskúmaní spisového materiálu v predmetnej veci dovolací súd zistil, že krajský súd o odvolaní žalobcu rozhodoval bez nariadenia ústneho pojednávania, pričom sa opiera o ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p., vzhľadom k tomu, že v tomto prípade nebola splnená žiadna z podmienok podľa § 214 ods. 1 O.s.p., za ktorých je ústne odvolacie pojednávanie treba nariadiť. Zo súdneho spisu je zrejmé, že pojednávanie, o ktorom žalobca tvrdí, že sa dňa 24. septembra 2014 konalo bez jeho prítomnosti, bolo v skutočnosti verejné vyhlásenie rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p., na ktoré sa účastníci osobitne nepredvolávajú z dôvodu, že jeho miesto a čas sa uverejňujú na úradnej tabuli súdu, účastníci konania i verejnosť teda majú dostatočnú možnosť sa o ňom dozvedieť. Pokiaľ ide o verejné vyhlásenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. septembra 2014, sp. zn. 4 Co 16/2013, jeho

miesto a čas, ako to vyplýva zo súdneho spisu (Č. l. 89), boli zverejnené na úradnej tabuli tohto súdu dňa 17. septembra 2014, t. j. v lehote 7 dní pred jeho vyhlásením (24. septembra 2014), pričom zákon vyžaduje len päť dňovú lehotu, žalobca sa o ňom teda mohol dozvedieť riadne. Oznámenie bolo z úradnej tabule súdu zvesené dňa 25. septembra 2014. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že podmienky ustanovenia § 156 ods. 3 O.s.p. boli dodržané. Vyhlásenie rozsudku je len verejné oboznámenie účastníkov a ostatných osôb s výsledkom rozhodovania, ku ktorému súd po preskúmaní veci dospel, a v rámci ktorého už nie je priestor na to, aby účastníci prednášali svoje návrhy, námietky, a ani sa už nevykonáva dokazovanie, čo inými slovami znamená, že žiaden z účastníkov na verejnom vyhlásení rozsudku už nijakým spôsobom nemôže ovplyvniť to, ako súd v danej veci rozhodol, preto ani neprítomnosť na takomto verejnom vyhlásení nemôže byť účastníkom na ujmu. Preto postup odvolacieho súdu, ktorý odvolanie prejednal a vo veci rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, bol zákonný a žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

Z uvedeného je možné uzavrieť, že odvolací súd postupoval v zmysle príslušných zákonných ustanovení, pri prejednávaní veci procesne nepochybil a svojím postupom žalobcovi neodňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.»

Namietané porušenie svojich práv odôvodňuje sťažovateľka v prvom bode tvrdením, že jej nebola poskytnutá možnosť vyjadriť sa k stanovisku protistrany (vyjadrenie protistrany k odvolaniu sťažovateľky z 20. decembra 2012). V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd posúdil predmetnú argumentáciu sťažovateľky ako neopodstatnenú, keď uviedol, že sťažovateľke ako právnickej osobe bolo označené podanie doručované postupom podľa § 48 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), teda na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri a keďže sa jej zásielku na uvedenú adresu nepodarilo doručiť, uplatnil sa v jej prípade postup v súlade s príslušným ustanovením zákona, teda fikcia doručenia.

Ústavný súd k predmetnej námietke sťažovateľky uvádza, že právo účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom v konkrétnom prípade sťažovateľky zahŕňalo povinnosť konajúceho súdu dodržať formálny postup predpísaný zákonom na doručenie zásielky (podania – vyjadrenia protistrany) ako predpoklad

materiálnej realizácie tohto práva. Je nesporné, že všeobecný súd postupoval pri doručení zásielky adresovanej sťažovateľke v plnom súlade s príslušnými ustanoveniami zákona (§ 48 ods. 2 OSP), a to, že sťažovateľka nevytvorila podmienky pre doručenie zásielky, nemožno v žiadnom prípade pripísať na vrub všeobecného súdu.

Ústavný súd tak hodnotí označenú časť námietky sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ ide o druhú časť námietky sťažovateľky, a síce o tvrdenie sťažovateľky, že jej nebola poskytnutá možnosť vyjadriť sa k stanovisku protistrany, konkrétne k vyjadreniu protistrany k čiastočnému späťvzatiu návrhu z 3. augusta 2012, ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru. Z princípu subsidiarity (v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde) limitujúceho vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03).

Sťažovateľka vymedzenú námietku, ktorú formulovala v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, primárne neuplatnila ani v podanom odvolaní a ani v dovolaní. S odkazom na túto ustálenú judikatúru ústavný súd námietku sťažovateľky v označenej časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Sťažovateľka v sťažnosti v ďalšom bode namieta, že v jej veci došlo k porušeniu princípu verejnosti a k odňatiu možnosti konať, keďže podľa jej tvrdenia nebola upovedomená o čase a mieste vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu.

Ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej účelom sledovaným čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s právom účastníka konania na verejné vyhlásenie rozhodnutia je zaistiť kontrolu súdnej moci zo strany verejnosti s cieľom poskytnúť ochranu právu účastníka konania na spravodlivý

proces. Verejnosť konania pred súdnymi orgánmi, o ktorej hovorí čl. 6 ods. 1 dohovoru, chráni účastníkov konania pred tajným výkonom spravodlivosti unikajúcim verejnej kontrole (pozri rozhodnutie ESLP Pretto a ďalší proti Taliansku, rozsudok z 8. decembra 1983, sťažnosť č. 7984/77).

Jednoduchými slovami povedané, prostredníctvom prítomnosti verejnosti (bežných občanov – ľudu) je súd kontrolovaný pri výkone spravodlivosti vo veci konkrétneho občana – účastníka konania, čím sa sledujú dva ciele: spravodlivý proces pre daného konkrétneho účastníka konania a zároveň zachovanie dôvery verejnosti k súdom.

Naplnenie tohto účelu nie je podmienené nevyhnutnou bezpodmienečnou prítomnosťou dotknutého účastníka konania, o ktorého veci sa rozhoduje, ako by si to sťažovateľka predstavovala. Sledovaný účel sa dosahuje poskytnutím možnosti širokej verejnosti (vrátane účastníka konania) zúčastniť sa na vyhlásení rozhodnutia.

Judikatúra ESLP rešpektuje, že právne systémy a súdna prax jednotlivých členských štátov Rady Európy (signatárov dohovoru) vykazujú určitú rozmanitosť, pokiaľ ide o rozsah a podmienky realizácie označeného princípu verejnej kontroly, podstatné pritom je, aby bolo garantované naplnenie jeho účelu.

V konkrétnom prípade sťažovateľky postupoval krajský súd v plnom súlade s relevantnými zákonnými ustanoveniami, ktoré ustanovujú rozsah a podmienky napĺňania označeného ústavného princípu. Všeobecný súd dodržal zákonom ustanovený formálny postup pre zverejnenie času a miesta vyhlásenia rozsudku vo veci sťažovateľky.

V sťažovateľkinom prípade sa v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 OSP rozhodovalo o podanom odvolaní bez nariadenia pojednávania, keďže dôvody pre postup podľa ustanovenia § 214 ods. 1 OSP (povinnosť nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania) neexistovali. V nadväznosti na to v súlade s ustanovením § 156 ods. 3 OSP oznámil krajský súd miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu sedem dní pred jeho

vyhlásením, teda s predstihom dvoch dní v porovnaní s požiadavkou zákona („najmenej päť dní pred jeho vyhlásením“).

Argumentácia sťažovateľky, že výkonom väzby u osoby jej štatutárneho zástupcu bolo jej právo na verejné prerokovanie veci zmarené, je absurdná. Výkon väzby sa logicky spája s určitou „paralizáciou“ bežného občianskeho života, je to jej prirodzený dôsledok, čo sa v konkrétnom sťažovateľkinom prípade prejavilo v tom, že nemohla poskytnutú možnosť zúčastniť sa na vyhlásení rozsudku vo svojej veci prostredníctvom svojho štatutárneho zástupcu využiť. Podstatné je však to, že jej takáto možnosť bola zo strany konajúceho súdu náležite poskytnutá, a to za rovnakých podmienok ako ostatnej časti verejnosti.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka zjavne nerozoznáva rozdiel medzi postavením štatutárneho orgánu (konateľ'a) a splnomocneného zástupcu spoločnosti, keďže v sťažnosti si tieto diametrálne odlišné právne inštitúty zamieňa.

Na základe uvedeného posúdil ústavný súd námietky sťažovateľky aj v označenej časti ako zjavne neopodstatnené a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v uvedenej časti sťažnosť odmietol.

Na základe všetkých uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2017